

UVODNA RIJEČ I POZDRAVI

GOVOR DEKANA PROF. DR. FRANJE ŠANJEKA NA
OTVARANJU XXXV. TEOLOŠKO-PASTORALNOG TJEDNA 1995.

Otvaram ovaj Teološko-pastoralni tjedan, tridesetpeti u neprekinutom slijedu, kojim Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Zagrebu želi – crkvenu i širu javnost – upoznati s teološkim aktualnostima i primjenom kršćanskih načela na svakodnevni život cjelokupnog hrvatskog etničkog i kulturnog prostora. Nizom znanstveno-istraživačkih i stručnih predavanja ovogodišnji Teološko-pastoralni tjedan uprisutnjuje »ulogu i mjesto Crkve u novim društvenim okolnostima«, postajući svojevrsan »locus theologicus« po uzoru na teološke debate Tome Akvinskog, Ivana Fidanze (Bonaventure) i učenih pariških profesora u okviru »Quaestiones disputatae«, predlažući teološka rješenja problemima – po mnogočemu nama sličnog – potrošačkog društva s tržišnim gospodarstvom u nastajanju: pitanje zajedničkog i privatnog vlasništva, naknada za rad, posudbe novca uz pretjerane kamate itd.

Neka mi bude dopušteno naglasiti općehrvatski karakter ovog skupa, i u odnosu na predavače i gledom na sudionike koji nam dolaze iz najrazličitijih dijelova Republike Hrvatske, s tisućljetnih hrvatskih prostora dragih nam Bosne i Hercegovine, ali i od četiri vjetra hrvatske dijaspore.

Katolički bogoslovni fakultet, vraćen pod okrilje Zagrebačkog sveučilišta, zajedno s teologijama u Đakovu, Rijeci, Splitu i Makarskoj, područnim studijima ove naše ugledne crkvene institucije, ali i u intelektualnom zajedništvu s časnim bogoslovnim školama nadbiskupijskog klera i otaca franjevacu u Sarajevu, danas smještenih u Bolu na Braču i u Samoboru, doživljavaju nove društvene okolnosti kao izazov i proširene mogućnosti pastoralnog djelovanja Crkve u Hrvata.

U samostalnoj Hrvatskoj, što je i shvatljivo, teolozi nastoje pridonijeti oblikovanju demokratskog društva, stvaranju pravednijih međuljudskih odnosa, humanizaciji politike, gospodarstva i masovnih medija. Uostalom, tematika ovogodišnjeg Teološko-pastoralnog tjedna odnosi se na sustavnu djelatnost Crkve u Hrvata tijekom godina i desetljeća koji nadolaze. Zato su i predložene teme predavanja usredotočene na odnose Crkve i društva, Crkve i države, na univerzalne

kršćanske vrijednosti, kao što su prava čovjeka; dostojanstvo ljudske osobe; poimanje slobode i odgovornosti u društvu; Crkva, obitelj i odgoj; Crkva, nacija i manjine; itd.

Crkva u Hrvata je zajedno s hrvatskim narodom doživjela svoje oslobođenje. Za svojeg pohoda »ad limina Apostolorum«, 9. studenoga 1992., hrvatski su biskupi Svetom Ocu predložili ciljeve sveopće religiozno-socijalne obnove u Hrvatskoj: proniknuti »znakove vremena« i otvoriti put »novoj evangelizaciji« nakon razdoblja nasilne ateizacije i marksističke totalitarne indoktrinacije.

Vrhovni prvosvećenik, svijestan krvave agresije na Hrvatsku i njezine vjekovne prostore, potiče duhovne pastire hrvatskog naroda na zalaganje da njihovi vjernici ne popuste »napasti mržnje i osvete« već, naprotiv, da se otvore »praštanju i pomirenju« te se svi skupa zalažu na »uspostavi srdačnih i korisnih odnosa s novim ustrojem demokratske države [...] odgovarajući na zahtjeve što proizlaze iz okvira evangelizacije novih naraštaja i inkulturacije Evanđelja u promijenjenim društvenim uvjetima«.

Ovom cilju želi odgovoriti i tridesetpeti Teološko-pastoralni tjedan, čijim sudionicima želim plodonosan rad, a pothvatu uspješan završetak.

Organizator teološko-pastoralnih tjedana, Katolički bogoslovni fakultet u Zagrebu – neka mi bude dopušteno podsjetiti cijenjeni skup – već više od tri stoljeća uživa gostoprimstvo Bogoslovnog sjemeništa Zagrebačke (nad)biskupije, koja je njegov povijesni utemeljitelj i dugogodišnji mecena.

U nekoliko navrata sveučilišne i državne vlasti pokazale su spremnost pomoći u gradnji Fakulteta, ali su fakultetske vlasti uvijek davale prednost sličnim ali hrvatskom narodu u tim prilikama isto tako nužnim institucijama. Najdalje se došlo za Nezavisne Države Hrvatske, kad je izgradnja Bogoslovnog fakulteta doista i započela.

Danas, više nego ikad u svojoj povijesti, Katolički bogoslovni fakultet sa svojim institutima i odsjecima traži vlastiti nuždan prostor za svoje djelovanje. Zagrebačka mu je crkva o svojoj devetstotoj obljetnici poklonila zgradu i zemljište u Vlaškoj ulici 38, ali za njezinu obnovu i dogradnju potrebno je razumijevanje i pomoć šire Crkve u Hrvata. Valja se podsjetiti da je Katolički bogoslovni fakultet opće dobro cijelog hrvatskog naroda i da je pod pokroviteljstvom Hrvatske biskupe konferencije. Odatle i naša molba za razumijevanje i pomoć.

POZDRAVNI TELEGRAMI

TELEGRAM KARDINALA KUHARIĆA
PAPI IVANU PAVLU II.

Sveti Oče,

više od 500 svećenika iz Hrvatske te Bosne i Hercegovine skupilo se na tridesetpeti Teološko-pastoralni tjedan koji organizira Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Zagrebu. Ovogodišnja tema Tjedna je *Uloga i mjesto Crkve u novim društvenim okolnostima*. Želimo proučavati i promišljati ozbiljnost, težinu i složenost trenutka u kojem Crkva živi i djeluje.

I ovom zgodom rado se sjećamo Vašeg nezaboravnog dolaska u Hrvatsku – u Zagreb prošle godine. Želimo vas, još ove godine, susresti u Sarajevu.

Zahvalni smo Vam za svaku Vašu gestu koja je znak brige i zauzetosti za našu domovinu Hrvatsku. Zahvalni smo Vam i za Vaša nastojanja na miru i pravednom rješenju u Bosni i Hercegovini.

S izrazima dubokog poštovanja, moleći Vaš apostolski blagoslov

Zagreb, 24. siječnja 1995.

Franjo kard. Kuharić
nadbiskup zagrebački

SEGRETERIA DI STATO

Affari generali

Dal Vaticano, 30 gennaio 1995

A Sua Emineza Rev.ma
il Sig. Cardinale FRANJO KUCHARIC
Arcivescovo di Zagabria

Signor Cardinale,

il Santo Padre ha accolto con vivo apprezzamento il messaggio che Ella ha voluto inviargli in occasione della Settimana teologico-pastorale, organizzata presso la Facoltà di Teologia di Zagabria.

Il Sommo Pontefice Si compiace per l'incontro di tanti sacerdoti della Croazia e della Bosnia-Erzegovina, ed auspica che riflettendo sul tema del ruolo e del servizio della Chiesa nelle presenti situazioni di cambiamento e di difficoltà, sia possibile esperire nuove vie per rendere efficace la presenza del messaggio cristiano, annunciato con rinnovato vigore dal clero e dalla popolazione.

Sua Santità auspica che superate le tristi condizioni indotte dal presente conflitto, il cammino della nuova evangelizzazione segni per tutta la Croazia e la

Bosnia-Erzegovina un periodo di pace stabile, fondata su impegni morali e su testimonianze di vera fraternità tra tutti i credenti.

Con tali voti il Vicario di Cristo imparte a Vostra Eminenza, a tutti i Presuli e Sacerdoti ed all'intera popolazione croata la Benedizione Apostolica.

Mi onoro profittare della circostanza per confermarmi con sensi di profonda venerazione

dell'Eminenza Vostra Rev.ma
dev.mo in Domino

† G. B. Re
Sostituto

SEGRETERIA DI STATO SEZIONE
PER GLI AFFARI GENERALI

N. 364.936

Dal Vaticano, 7 Febbraio 1995

A Sua Eminenza Reverendissima
il Sig. Card. FRANJO KUCHARIC
Arcivescovo di Zagabria
Kaptol, 31 p.p. 553 - 41000 ZAGREB - Croazia

Signor Cardinale,

il Santo Padre ha vivamente apprezzato il messaggio che Vostra Eminenza Gli ha inviato a nome dei numerosi sacerdoti della Croazia, presenti alla recente Settimana teologico-pastorale, celebratasi a Zagabria.

Sua Santità auspica che nel riflettere sul tema del ruolo e del servizio che la Chiesa riconosce di dover attuare nel nostro tempo e, in particolare, là dove le circostanze suscitano profondi e rapidi cambiamenti, le Diocesi croate possano sentirsi confortate del messaggio della Parola di Dio e dalle esperienze della Chiesa delle origini.

Nell'assicurare il Suo ricordo contante nella preghiera per Vostra Eminenza, per i Vescovi ed i Sacerdoti della cara Nazione croata, il Sommo Pontefice è lieto di impartire l'implorata, propiziatrice Benedizione Apostolica, che volentieri estende all'intera popolazione.

Profitto della circostanza per confermarmi con sensi di devoto ossequio

dell'Eminenza Vostra Rev.ma
dev.mo

† A. Card. Sodano
Segretario di Stato

POZDRAVI

Pozdrav dekana Filozofskog fakulteta D.I., Zagreb

Od srca pozdravljam u ime Filozofskog fakulteta i Filozofsko-teološkog instituta Družbe Isusove u Zagrebu organizatore i sve suradnike tridesetpetog Teološko-pastoralnog tjedna za svećenike 24.-26. siječnja 1995. godine. Crkva, kojoj je poglaviti zadatak propovijedati Kristovu poruku stvarnom svijetu i čovjeku, mora se uvijek ponovno prilagođavati okolnostima koje joj nameće i pruža razvoj društva u kojem djeluje. Okolnosti u kojima djeluje Crkva u našem narodu još se uvijek trajno mijenjaju, pa su zato uvijek novi izazov za svakog djelatnika u Kristovu vinogradu. Te nam okolnosti – svi to dobro osjećamo – na jednom mjestu pružaju velike mogućnosti i sredstva za »novu evangelizaciju« koja Svetom Ocu stoji na srcu, dok se na nekim drugim mjestima, među prognanicima i izbjeglicama, bori s golemim teškoćama. Prilozi na ovom tjednu očito žele pripomoći boljem upoznavanju jedne i druge strane, kako bi naviještanje bilo što uspješnije i djelotvornije. Neka Duh Božji prati sve predavače i slušatelje za izgrađivanje Crkve u našoj domovini.

p. Ivan Macan D.I.

Pozdrav rektora Teologije u Splitu

Pozdravljam ovaj časnai skup i od srca zahvaljujem u ime Teologije u Splitu Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu što je odabrao za temu ovoga tečaja *Ulogu i mjesto Crkve u novim društvenim okolnostima*.

Naša Crkva i naša teološka učilišta našla su se u istoj situaciji u kojoj su bili Ezra i Nehemija. Obnovu naroda oni su započeli čitanjem Božje riječi. Čini mi se da i za nas nema drugog puta.

Hvala Bogu što je naš narod prihvatio Božju riječ pisanu u sv. Pismu i živu u Isusu Kristu i utjelovio je na ovim prostorima.

Mi Hrvati s juga u ovim vremenima naročito osjećamo potrebu zajedništva Crkve i naroda. Moja je želja da se to zajedništvo i ovom prigodom što više utvrdi i pokaže.

Čestitajući, želim uspjeh ovom susretu naše Crkve!

Dr. Josip Delić

Pozdrav rektora Franjevačke Bogoslovije u Makarskoj

Nešto više od godinu dana, tj. točnije 6. siječnja 1994. Papa Ivan Pavao II. uputio je posebno pismo talijanskim biskupima u kojem je istaknuo *odgovornost katolika*, vjernika pred izazovima sadašnjeg trenutka.

Sve je pozvao da »*dadnu svjedočanstvo* za onu baštinu i za one ljudske i kršćanske vrednote koje opstoje u društvu«, osobito za baštinu vjere i za sve ono što proizlazi iz vjere!

Mislim da je na istoj liniji i ovogodišnji Tečaj, najveći skup svećenika i pastoralnih djelatnika u Crkvi u Hrvata. Organizator nam nudi suvremenu temu, temu koja može i mora zainteresirati mnoge i privući našu pozornost i zauzeto razmišljanje i posvješćivanje sadašnjeg trenutka.

Nedavno smo proslavili i treću godišnjicu međunarodnog priznavanja hrvatske države, nezavisne hrvatske države. Držim da je ovo pogodan trenutak da i Crkva u Hrvata rekne nešto o sebi, o svojoj društvenoj ulozi i da djelotvornije započne ostvarivati i pokazivati tu svoju »proročku i kritičku dimenziju« po kojoj nastavlja i uprisutnjuje nauk i djelovanje Isusa Krista.

Stoga, organizatoru, predavačima, slušateljima i svim drugim gostima i nazočnima na ovom Tečaju želim obilje Božjeg blagoslova i djelotvorno *učenje i slušanje*, kako bi i naša Crkva, u ovim novim okolnostima i prilikama, postala i sve više postajala »kvasac svijeta« (GS 44) i kako bi se »objavljena istina mogla uvijek dublje uočiti, bolje shvatiti i prikladnije izložiti!« (GS 44).

Time ćemo učiniti i dati najbolje svjedočanstvo – svjedočanstvo vjere, svjedočanstvo ljubavi i nesebične zauzetosti za svoj narod i za sve ljude dobre volje!

Još jednom, puno uspjeha i srdačan pozdrav u ime Franjevačke bogoslovije u Makarskoj!

Dr. fra Duško Moro, rektor